

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРЕДИТУВАННЯ В АПК»
	<p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 4-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Вдовенко Лариса Олександрівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	vdoenko_larisa@i.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Кредитування в АПК» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 годин; практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 100 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Кредитування в АПК» спрямована на глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами теоретичних і практичних аспектів кредитних відносин підприємств аграрного сектора економіки з банківськими установами.

Освітня компонента формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у досягненні здобувачами належного рівня професійних знань, вмінь та навичок з теорії і практики кредитування підприємств АПК, використання грошово-кредитного інструментарію в сучасній кредитній системі, дослідження ролі кредиту в економіці держави, як невід'ємного елемента підготовки висококваліфікованих бакалаврів.

Завдання вивчення дисципліни

Завдання дисципліни – опанувати основи функціонування банківської та парабанківської системи, призначення та ролі кредиту в розвитку реального сектору економіки та економіці країни в цілому; ознайомити з базовими термінами та поняттями в галузі кредитування та фінансування діяльності підприємств АПК; ознайомитись з механізмами кредитування; вивчити зарубіжний досвід кредитного обслуговування підприємств аграрної сфери економіки; висвітлити основні проблеми кредитування в Україні та шляхи їх вирішення.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через роботу в групах).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ до дисципліни. Економічна природа кредиту. Функції, форми та роль кредиту в сучасних умовах	4	4	17
2	Фінансове посередництво у кредитуванні	4	4	17
3	Особливості аграрного сектора та необхідність його кредитування	4	4	18
4	Кредитне забезпечення та державна фінансова підтримка аграрного сектора економіки	6	4	16
5	Зарубіжний досвід формування специфічних систем кредитування аграріїв	4	4	16
6	Удосконалення системи кредитного забезпечення аграрного сектора економіки	4	4	16
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не

вносяться на аудиторне опрацювання або містять проблемні аспекти теоретичного та практичного характеру.

Виконання самостійної роботи з дисципліни здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що вносяться на самостійне вивчення	30	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	25	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	25	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Банківська система: навчальний посібник. Ситник Н.С., Стацишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ іме-ні Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Вдовенко Л.О. Кредитування в АПК. Навчальний посібник. Вінниця, ВНАУ. 2019.148 с.
3. Вдовенко Л.О. Механізми банківського кредитування в аграрній сфері: *монографія*. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю. 2013. 378 с.
4. Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С. Фінансові аспекти розвитку підприємств аграрного сектора економіки: *монографія*. Вінниця: ТОВ «Друк» 2022. 200 с.
5. Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С. Фінансові аспекти розвитку підприємств аграрного сектора економіки: *монографія*. Вінниця: ТОВ «Друк», 2022. 200 с.
6. Гроші та кредит. Підручник О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р.

Баянт [та ін.], за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль. ТНЕУ. 2018. 892 с.

7. Іванчук Н.В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.

8. Коваленко Д.І. Гроші та кредит. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2020. 352 с.

9. Мостовенко Н. А. Кредитний менеджмент [Текст]: Навчальний посібник / Н. А. Мостовенко, Т. І. Коробчук. Луцьк : ВолиньполіграфТМ, 2016. 280 с. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-291-3-2>

10. Vdovenko L. Activation of financial mechanisms in the system financial and credit security for the development of agricultural enterprises. In: *Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine: Scientific monograph*. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2023. P. 32-60.

Додаткова література

1. Вдовенко Л.О. Фінансовий аспект діяльності підприємств малого і середнього бізнесу в аграрній сфері та їх роль у розвитку сільських територій. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. №2. С.26-37.

2. Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С. Фінансові механізми впливу на розвиток підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. №1. С. 77-94.

3. Вдовенко Л.О. Ефективність управління активами – основа зростання фінансового потенціалу підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка та суспільство*. Електронний журнал. № 37 (2022). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/37/>.

4. Вдовенко Л.О. Проблеми агрострахування в Україні та шляхи їх вирішення. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики* 2020. № 4 (54). С. 20-34.

5. Вдовенко Л. О., Вдовенко І. С. Фінансові механізми впливу на розвиток підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 1 (59). С. 77-94. DOI: 10.37128/2411-4413-2022-1-6.

6. Вдовенко Л.О. Фінансова безпека страхових компаній в умовах нестабільного ринкового середовища функціонування. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. Випуск 4 (37). С. 73-79. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.37-10>

7. Вдовенко Л.О. Інструменти державної фінансової підтримки аграрного сектора в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/44>.

9. Вдовенко Л. О., Тітов Д. В. Безпека підприємств аграрного сектора економіки: загрози та наслідки. *Агросвіт*. 2023. № 20. С. 16-22.

URL: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2288/2320>

10. Вдовенко Л. О., Тітов Д. В., Герасимчук В.Г. Інвестиційна складова розвитку сільських територій України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2023. № 3(65). С. 51-72. URL:

<http://efm.vsau.org/storage/articles/November2023/JQJReC1q0P0hgi3sZdYv.pdf>

11. Вдовенко Л. О., Слободянюк В.В., Терлецький П.Г. Формування умов безпечного підприємництва в аграрному бізнесі. *Ефективна економіка*. 2024. №2. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3081/3117>.

12. Вдовенко Л. О., Кравчук М.А. Особливості просторової структури сільських територій. *Наукові перспективи*. 2024. № 4 (46). С. 546-559. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/10991/11050>

13. Parvin M., Islam Md. M., Vdovenko L. Impact of Non-Performing Loans on the Growth of the Banking Sector in Bangladesh. *Accounting and Finance*. 2023. № 1 (99). P. 79-90.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. URL: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>.

5. Офіційний сайт Академії фінансового управління Міністерства фінансів України. URL: <http://ndfi.minfin.gov.ua/>.

6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>

7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь в дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Робота на практичних заняттях (тести, усне і письмове опитування, контрольна робота, розв'язування задач)	10
3	Проміжний контроль	10

4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	6
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Участь в дискусіях на лекційних заняттях	4
6	Робота на практичних заняттях ((тести, усне і письмове опитування, контрольна робота, розв'язування задач)	10
7	Проміжний контроль	10
8	Індивідуальне завдання	6
Всього за атестацію 2		30
11	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни